

# Buk pa Daniel - Namba 41

*Tic me Janabi pa Paulo: Keto kube i tung Isirael me con ki Isirael me tipu*

Jeff Pippenger

2024-01-05

Apostol Paulo obedo rwate ma oketo cing i kin Isirael pa con ki Isirael me Lamo; pien tici pa en me lamo, nyinge, kit bedo pa en keken, ki tic pa en me laloc, gin weng nyutu adwogi man. En o yee kene ni en ma matidi loyo i bot Apostol, pien kare con o lwenyo bot jo pa Lubanga.

Pien an aye ma matidi loyo i bot joapostol weng; pe atir me lwongo an apostol, pien ne apoto Kanisa pa Lubanga. 1 Corinthians 15:19.

Ka cwinyne o loko, gi omiyo ne nying Paul, ma nyutu ni 'matidi' onyo 'matin', pien en ne ma matidi loyo i iye apwostol weng. Ento nying macon mere ne en Saul, ma nyutu ni 'ma kiyero'.

Dong Ananiya odwoko ni, Ladit, awinyo bot jo mapol ikom ngat man, ikom gin peko mapol ma otime bot jo maleng pa In i Yerusalem; i kany bene, obedo ki twero ma ki miyo ne ki bot ladito me lami me ribo jo weng ma gilwongo nying In. Ento Ladit owaco bot en ni, Wot; pien en obedo gitic ma kiyero pi an, me gamo nying na i anyim jo ma pe Yudaya, ki rwot, ki nyithindo pa Isirael, Acts 9:13-15.

Saulo obedo "gin ma kiyero" me kelo Lok maber bot jo Lwak, ento myero con oyubu i cwiny ki oyik piny, me bedo Paulo (matidi), pi ni myero obed ki twero madwong. Paulo ongiyo ni twero ne otye i tidi ne, onyo i bedo pe twol ne.

Pinga an obed amalo pire tek pi mapol me nyutu, kimiyo an cek i kom, lami lok pa Setani me lwenyo an, pinga an obed amalo pire tek. Pi gin man, akwayo Rwot adek ni obed owieka. En owaco bot an ni, "Ngwono na romo pi in; pien teko na opongo maber i kec." Omio, ki cwiny maber tutwal, agoyo ducu i kec na, pi teko pa Kiristo ocungo iye an. Omio abedo ki cwiny maber i kec, i cwalo apoya, i jami ma nyongo, i luro, i peko ma tek pi kom Kiristo: pien ka an tye i kec, ci an aye tek. 2 Corinthians 12:7-10.

Saulo "oyere", ento pi obed ki twero kimiyo obedo tin (Paulo). Oyere me kelo Lok ma ber bot jo ma pe Yahuudi, ento i but manok oyere pi ngec mamege ikom Old Testament.

Pire tek pien an ngeyo ni in itye ki ngec maber ikom yore weng ki lapeny ma tye ikin jo Yahudi; ci akwayo atir ni in iwini an ki cwiny matir. Kit pa kwo na ki kare ma an onongo an otino, ma ocake ikin jo mawa keken i Yerusalem, jo Yahudi weng gineyo ne; gi ma ki acaki gineyo an, ka gumito waci atir, ni i dul ma tek tutwal me lamo wa, an onongo abedo Farisi. Acts 26:3-5.

Saul onongo otyeko yudo pwony ki Gamaliel, ma gimiyoy nying calo acel ki lapwonye ma madit loyo tutwal me coc pa Kica ma Macon.

Kwayo ne ogamo, kede 'Paulo ocung i lawoti, oketo alama ki lwete bot jo.' Alama ne omiyo giluro iye, kede kit me bedo ne okelo kica botgi. 'Ka yub madit otime, owaco botgi i leb Ebru,

waco ni, Laco, owadwa, ki jo madit, winjuru apwoywiny ma atimo kombedi botwu.’ Ka giwinjo leb Ebru ma ginenyo, gimedo yub dok madit, kacel ki yub pa jo weng, omede waco: ‘An adwong ni, an laco Yahudi, ma onongo oko i Tarsu, ot madwong i lobo Kilikia; ento onongo atis i ot man, i cing Gamaliel, kede onyutu an ki kit ma opong maber pa cik pa kwaro-wa, kacel ki onongo atye ki goro bot Lubanga, macalo un weng kombedi.’ Pe ngat mo keken onwero cayo lok pa apwostol, pien gin atir ma okwako iye ginenyo maber bot jo mapol ma pod tye i bedo i Yerusalem. Tic pa Apwostol, 408.

Saul pe otyeko yero keken, kede acel i kin adwogi ma peya peya me tic pa Paulo ma obedo me okobo histori me lapii pa Israel ma pire tek ki histori me lapii pa Israel me lalar. Kakare ki gin man, en ocone but madwong me Cik Manyen. Gony acel i coc pa en nyutu lagwok pa rwom me kica pa malak me acel, kede bende pa rwom me kica pa malak me adek. Lok man obedo lacim madwong i histori pa Adventism ma nyutu ribe atir i kin jo luyot ki jo ludic i acaki ki i agiki pa Adventism.

Kombedi, wa kwayo yin, owadwa, pi bino pa Rwot wa Yesu Kiristo, ki pi racokowa me ocung i bot en, ni pe idoko oyot i cwinya, onyo itur, pe ki Roho, pe ki lok, pe ki baruwa ma calo wa, calo ni kare pa Kiristo tye ka rwate. Pe ngat mo obed miyo gobo bot yin ki kit mo keken; pien kare eno pe bi bino, ka pe dong ocako dwogo woko ki yie, ki ngat me richo obinyut piny, nyathi me obalo woko; ma ocako ngwec ki rweny, ka mede kome i wii jami weng ma ki lwongo ni Lubanga, onyo ma ki lamo; nyaka obedo calo Lubanga obedo i tempu pa Lubanga, ka yaro kome ni en aye Lubanga. Pe iyaro ni, ka onongo atye ki yin, awaco bot yin jami magi? Ki kombedi itye ki ngec me ngo ma tye ka gwoko anyim, pi obinyut i kare pa en. Pien gin ma i mung pa richo dong tye ka tic; ento en ma kombedi tye ka gwoko obale, bi mede gwoko obale, nyaka gikwanyo woko ki yo. Cak ka, dong obinyut ngat marac eno, ma Rwot bi kwanyo woko kwede pum me wii pa en, ki bi balo woko kwede lumeny pa bino pa en; en keken, ma bino pa en obedo kacel ki tic pa Satani, ki twero weng, ki lanyut ki aloka me bwola, ki kwede gobo weng me pe atir i gin ma opoto; pien pe gigamo hera pa atir, me gubed gikwanyo. Kacel ki man, Lubanga bi cwalogi gobo ma tek, me giyie i bwola; pi weng gubed gikwer woko—gin ma pe giyie i atir, ento gigamo cwinyi i pe atir. 2 Tesalonika 2:1-12.

Kit ma lok man tye kwede obedo paro pi kare ma Kristo obino dok i cawa ma aryo. Paulo opoyo wic jo Tesalonika ni dong ocwako dwoko lapeny man con, ka owaco ni, ‘Pe uparo ni, ikare ma abedo kombedi ki wun, an owaco lok man bot wun?’ Paulo onongo tye ka temo me gengo jo yie wek pe gikwano lim i kom lok me ‘bino pa Rwot wa Yesu Kristo, kede koko wa weng kacel bot iye.’

Jo ma kwano con ginyutu ni tyen acel i aryo me lok pa William Miller obedo i wi nyutu ne pi higa alufu aryo ki mia adek i Daniel but aboro, nyig lok apar angwen. Tyen mukene pa lok ne, ma kare mo pe ginyutu, obedo tic ne me yubu kop ma pe atir ikom Dwogo me aryo pa Kristo.

Ikom yore me timo me Jesuit ma pe atir, obedo (kono pud tye) lok me tito ma pe atir ma olare tutwal, ma William Miller ojuko ne kare weng. Lok me tito man waco ni, nyim dwogo me aryo pa Rwot, obed higa alufu acel me kuc ma gicoyo ni “temporal millennium”, ma Sister White bende ojuko ne.

Tic pa Miller bene onongo tye ka tero ada ni dwogo pa Kristo matye keken, i rwate ki tam mapol-mapol me wii ma pe adaa pi kare me alufu acel ma ne tye mapol i kare pa en. Paulo tye ka waco Dwogo pa Aryo i 2 Tesalonika, omiyo lok en obedo but me ngec pa Miller pi Dwogo pa Aryo matye keken. Dul me coc man ne obedo "Ada me kombedi" pi Miller.

Paulo nyutu rwom pa gin matime ma pire tek ma rwate ki odonyo me aryo, ci bene otero tam me pingo jo Tesalonika myero pe gubedo kuro dwogo pa Rwot i kare me kwogi. Paulo owaco ni, "Kombedi, wan wakwayo wun, owete wa, i kom odonyo pa Rwot wa Yesu Kiristo, ki i kom maceme wa weng bot en." Nyig coc "kwayo" romo bedo "penyo mapol". Paulo tye ka tero tam i kom jami ma rwate ki odonyo me aryo, ka telo jo ma winyo en i kit me penyo acel, ma kimito me miyo gi yubo tam pa en.

Kit me tam me en obedo ni, mapwod pe Kristo dwogo cawa ma aryo, myero lwak pa Papa onyutu kede bedo ka rwot; ki ni, mapwod lwak pa Papa pe bino i kit me gin otime, myero obed cweyo yie woko. Cweyo yie woko pwod tye anyim, ento bino pa lwak pa Papa bene tye maloyo bene. Ento itwero niningo i bengo dano me paro ni dwogo pa Kristo tye oyom? Otiyo ki cal mapol pa lwak pa Papa me poko angeyo pingo obedo twero ma onenre ka cweyo yie woko otime. Omiyo lwak pa Papa nying "Lacoo pa richo," "ngat marac," "Wod balo woko" kede "Gimungu pa pe-cik." Sista White tye maler ni magi weng obedo cal ma nyutu lwak pa Papa.

Ento pud pe bino pa Kristo, yubu ma dit i lobo me dini, ma kiwaco con i lok me lanabi, myero obotime. Apwostol ocimo ni: "Pe piri ibed i cwinya ma okeng, onyo icokor; pe ki tipu, pe ki lok, pe ki barua ma calo oa wa, ni nino pa Kristo dong obiko woko. Wek keken ngat mo pe akwanyoi wunu ki kit mo keken: pien nino eno pe obino, mapwod obed kwanyo woko, kede kiginongo piny ngat me richo, otino me ogoro; ma orwate ki gin weng, kede oyiko wiye maloyo gin weng ma kikwongo ni Lubanga, onyo ma ki lamo; me weko ni, calo Lubanga, obedo i ot pa Lubanga, ka onyuto pire ni en Lubanga."

Lok Paulo pe myero kipoko woko. Pe myero giwaco ni en, ki nyutu ma patpat, ogero jo Tesalonika pi bino ma rwate keken pa Kiristo. Kit macalo man bino duny yie; pien keco mapol romo kelo pe yie. Apwostol omiyo ogero owete ni pe gumako lok macalo man calo bino ki bot en; kacel, odugo me dwogo cing ni twero pa Papa, ma lanabi Daniel ocoko maber atir, pud obiro kete malo ki cwalo lweny bot jogi pa Lubanga. Nyaka twero man otyeko timo tic ma kelo tho ki ma kwero nying Lubanga, pe tye ber ni kanisa obed ka kuro bino pa Rwotgi. 'Wun pe i par,' Paulo openyo, 'ni ka an onongo tye ki wun, onongo awaco bot wun gin man?'

Peko matek ma onongo obino otoo bot kanisa maler. Ka bene i kare ma apostol onongo tye ka keto coc, "lalingo pa richo" onongo dong ocako timo tic. Tim me anyim ma onongo obino time en "kikare ki tic pa Satan, ki teko weng, ki alama ki tim ma lamal ma pe adier, ki kwanyo weng me bedo pe maler iye jo ma obur."

Matek loyo obedo lok pa Laposito ikom gin ma gubedo gicayo me yeyi 'her pa lok atir'. 'Pien pi man,' en owaco ikom gin weng ma gubedo gicayo ki mito me coyo ngec pa atir, 'Lubanga obi cwalogi bwola madwong, wek gigeno bwola: wek gicwero weng gin ma pe gigeno lok atir, ento gicwinyre i tim ma pe atir.' Dano pe twero cayo kweyo ma Lubanga, i kica pa En, ocwalogi. Ki bot gin ma gi mede bedo ka cayo ki kweyo magi, Lubanga okwanyo Roho pa En

ki botgi, okweko gi i bot bwola ma gihero. Acts of the Apostles, 265, 266.

Ningende Sista White nyutu kacel keken “man of sin,” “that wicked,” “the son of perdition,” ki “mystery of iniquity” i dul me lok pa Paulo, dok omiyo nyinggi “papal power,” ento en owaco mapol dong. En nyutu ni alama magi ma Paulo orwako kwede me nyutu Paapa me Ruma, giketo gi i Buk pa Daniel, ka en owaco ni, “Apostol ociko owete ni pe kinwako lok mo keken ma calo obino ki bot en, dok omedo medo cing ni teko pa Paapa, ma Janabi Daniel ocoyo kakare, pud obino malo ki goyo lweny bot dano pa Lubanga. Paka tekone ocoyo ticne me kelo tho ki me kwallo nying Lubanga, obin pe ki poya pi Kanisa me yaro bino pa Rwotgi.” Paulo onongo oketo dul me lok ma ocwalo bot jo Tesaloni, ma onyutu teko pa Paapa, i Buk pa Daniel, kit 11, rek 36.

Rwot bi timo kaka omito; kede en bigero iye, kede en bi miyo iye madit maloyo jogi weng, kede en bi waco lok ma lamal i kom Lubanga pa jogi, kede en bi bedo maber nyaka kec ma kimoko otyeko: pien gin ma kimoko bitimo. Daniel 11:36.

Ka Paul onyutu ni Paapa en aye ‘ngat ma ocako lweny kede oyweyo pire keken malo maloyo gin weng ma ki lwongo ni Lubanga, onyo ma ki pako; calo Lubanga obedo i ot pa Lubanga, onyutu pire keken ni en aye Lubanga,’ Paul ne oyaro lok pa laneno Daniel ma oyaro ‘Rwot’ ma otimo ‘macalo dwaro pa iye,’ kede ‘oyweyo pire keken’ kendo ‘odwongo pire keken maloyo lubanga weng.’ Paapa en aye Rwot ma waco ‘lok ma pire tek ikome Lubanga pa lubanga weng’, kede Paapa en aye teko ma ‘obed ber nyaka’ ‘kwec me acel’ ‘otum’ i 1798.

Daniel 11:36 obedo gin ma rwom madit loyo me poyo atir, ka med pa ngec ma i 1989 myero opoyo atir. Pien mano, kop ma pe atir ma waco ni rwot ma i rek man en France—calo ma Uriah Smith oketo—kiketo i kare me acaki pa Adventism (1863 nyo 1888). Smith oloko woko lok me rek 36: ‘rwot’ ma eni (ma en Papasi ma kityeko nyutu i rek ma con) odwogo ni ‘rwot mo keken’, pi keto iye France ma pe geno Lubanga kite me tim me woro pa Roma; ento mano keken ne obedo kacako me yweco lok me tam mamegi, ni Turkey obedo rwot me tung maloyo i rek 40 dok anyim.

Satan ocako con me luyo adwogi ni rwot ma i coc en Papasi; en Aposto Paulo ma omiyo lok pa Daniel moko marom aryo pi adwogi man. Sister White omiyo moko marom adek.

Pe keken Sitaani onongo otemo me oguro ada pi rwot ma i waci ni obedo Paapa, ento kwede yiko ada ma tye iye i waci i yoo marac, Sitaani bende oguro piny lami pa gin ma “cwiny matek” ma i waci nyutu. Lwak pa Paapa ma i waci onongo bi pore maber nyo i 1798, ka gubedo ogongo iye kobo ma kelo tho. Mwaka 1798 obedo agiki me mwaka 2,520 me cwiny matek pa Lubanga ma onongo otime i kom lwak ma i tung cen pa Isirayel, kacako i 723 BC.

Ka kit Adventist onongo ogwoko kede oketo malo "kare abicaryo" i mwaka 1863, dong pe onongo romo ni Uriah Smith myero timo lok me piny bwongo ma calo meno pi coc 36, pien "kwec" onongo gineno calo tero kite pa kwec me acel pa Lubanga me "kare abicaryo", kede pe tye ki kube mo keken ki Faranse. Medo me ngec i 1989 kicwako iye ki Paulo i lok man; ci pien en aye, lok me ciko pa Paulo i lok man pi jo ma pe rwako rwatte pa adieri, ento rwako goba madwong, gitye timo mano ki yweyo woko adieri ma Paulo tero i lok man. Acel i adieri magi obedo nyutu ma atir pa Rwot me North i Daniel kit apar acel, coc 40–45.

I coc man, ka Paulu dong onyutu Pope pa Loma, en bene onyutu rwom me gin ma bi time i agiki pa piny, mapud tero i Dwogo mar aryo pa Kiristo, ma aye kit me lok pa coc man. En owaco ni, "ci dong ja-marac eno obinyute." Ja-marac eno obedo Pope, "ma Rwot obidiro ki pum pa wac ne, ci obibalo woko ki lalar pa bino ne." Ci Paulu owaco ni, "En keken, ma bino ne tye iringo tic pa Setana, ki teko weng, ki alama, kede tim abic ma bwoc." Yesu en aye "ma bino ne tye iringo tic pa Setana."

Tic me lamal pa Satan obedo kare ma cokki ki Cik me Ceng Abicel ma tye ka bino macek nyaka ikare ma Mikael ocung anyim ki kare me kica pa dano ogiko. I kare me Goro abicel aryo ma agiki ma gicwalo woko cokki ki giko me kare me kica pa dano nyaka Kirisito odwogo, Satan pe timo lamal mo keken.

Kilisito owaco, 'Ki timgi, ibimanyogi.' Kace gin ma kitimo loyo peko ki iyegi, pien nyuto magi, gicoyo cwiny me gicayo cik pa Lubanga ki gimedo i pe winyo cik, ka bene gitye ki twero i tutwal weng, mano pe nyutu ni gi tye ki twero madwong pa Lubanga. Ento, en twero me timo cwaka pa lalo madwong. En ogiko cik me kwo maber, ki tye ka cwako kwec weng ma twero pire kede me gudo jo ki neno kit pa en ma atir. Kijuko wa ni i cawa me agiki obitimo alama ki cwaka me bul. Ki obimeyo cwaka magi aa i tyeko kare me temo, pi yom me miyo gi buk ni en obedo lakwena me mac, pe me otum. The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volium 7, pot 911.

Paulo nyutu ni bi bedo kaceto woko ma obedo i anyim pa nyutu woko me lwak pa Papa, kede ni Bino pa Aryo pa Kirisito obedo 'piny ki' tic ma lamal pa Satani. Tic ma lamal pa Satani cako i cik me Sunday i Amerika me Tung acel, ki ogik ka obino giko me cawa me ngwono ki bal abicel ma agiki. Tic ma lamal pa Satani cako i cik me Sunday i Amerika me Tung acel.

Ki cik ma kiyubu me cako kit pa Paapasi, ma peko ki Cik pa Lubanga, lobo wa bi yweyo woko kwede pire keken ki bedo atir. Ka Protestantism ogudo cing pa en i woko lac madwong me ngolo cing pa twero pa Roma, ka ogudo cing i woko goro mapiny me konyo cing ki Spiritualism, bene, i lwak pa kobo pa gin adek man, lobo wa obako woko pirinsipo weng pa Konsititueshon ne calo gamente me Protestant ki me Republika, ci obedo yeko yoo me yubu bwola ki boko cwiny pa Paapasi, eka watwero ngeno ni cawa obino pi tic ma lamal pa Setan, ki ni agiki dong obino macok. Testimonies, volume 5, 451.

Cik me Nino obedo agiki pa lwak me abicel, ma obedo lewic pa piny i Poc pa Yohana pur apar adek. Lewic pa piny ocako loyo i agiki pa mwaka 1,260 me teko pa Paapasi, i mwaka 1798. Omiyo Paapasi kityeko yaro ne i mwaka 538, kadi tic pa en me tero twero pa piny obedo dong tye katic ka Polo ocoyo lok ne. Mapwod pe i mwaka 538, myero obed poto woko ma odonyo anyim yaro ngat me keco, ma obedo i ot pa Lubanga.

Golo adwogi woko kinyutu ne ki Kanisa pa Pergamos, ka kanisa pa Kricito okube ki dini me laro, ma kinyutu ki Ladit me Lobo, Konstantino. Paulo ne tye ka nyutu alama me poropheti me yo ma myero otime piri Dwogo marom aryo pa Kricito. Bang odwogo nyutu gi gin ma con omini bot jo Tesalonika, ento peno gi ka pe giparo ni con omini gi gin me adwogi man? Ci dok owaco botgi ni myero bene giparo ni omini gi ni twero acel obingengo twero pa Papa, "that" twero pa Papa

“omyero onyutu i kare pa en”? Nyig coc “withholdeth” nyutu “gengo.” Nyig coc “withholdeth” lacen i gin acel man kityero loco calo “now letteth.”

Pien kamano, lok man tye atir woko ni; “Kombedi, un dong ngene gin ma tye kageno twero pa Papa, pi twero pa Papa onyutu i kare ne. Pien rweny pa tim marac (twero pa Papa) dong tye katic; ento en kende ma kombedi tye kageno twero pa Papa, obino mede kageno twero pa Papa nyaka kikwanyo woko ki i yo.” Ka William Miller onwongo ngeyo lok man i Tesalonika, oneno ni twero ma okengo twero pa Papa ki donyo i kom pa piny i mwaka 538, obedo Lomo ma pe tye ki yie; ci ni Lomo ma pe tye ki yie obino kageno cako malo pa twero pa Papa, nyaka Lomo ma pe tye ki yie kikwanyo woko ki i yo.

I kin me mwaka apar abicel ma onongo abedo deist, acoyo lok pa mukato weng ma atwero nongo; ento kombedi amar Bibil. Ocwonyowa pi Yesu! Ento pud bene tye gin mapol i Bibil ma obedo otum bot an. I mwaka 1818 onyo 1819, kun an tye ka waco ki lacar na ma adonyo me nenone, ma bene onongo ngeyo ki owinyo waco na kun onongo abedo deist, openyo, ki kit me lalaro, “I paro ngo ikom lok me Bibil man, ki meno?” me kwano iye lok macon ma onongo agongo kwede ka an onongo abedo deist. An nongo angeyo ngo ma obedo timo, ci adwoko ni—“Ka imiyo an kare manok, abi waco ikom kit ma gini nyutu.” “Kare mede imito?” “Pe angeyo; ento abi waco,” amiya dwoko, “pien pe anyie ni Lubanga omiyo nyutu ma pe twero pinywako.” Ci apimo cwinya ni abi kwano Bibil na matek, ka ayie ni atwero nongo twero me lok pa Roho Maleng. Ento ka oyot ka apimo cwinya man, paro obino bot an ni—“Ka i nongo lok acel ma pe itwero pinywako, ibitimo ngo?” Ci kite me kwano Bibil man obino i cwinya ni: Abi cano lok ma tye i gin lok magi, ka abi lobo gi i Bibil weng, ka anyutu lalaro pa gi i kit man. Onongo an abedo ki buk ma ‘Cruden’s Concordance,’ ma aparo ni obedo maber loyo weng i piny; ci acano buki meno ki Bibil na, abedo piny i meja me cing, pe acoyo gin mukene, makato coyo gazeti manok, pien aketo cwinya ki tek me ngeyo ngo ma Bibil na nyutu.

Acako i Genesis, ka akwano manok manok; ka abino i lok acel i Bibul ma pe atwero angeyo, ayenyo i Bibul weng me nongo ngec pa ngo ma lok en nyuto. Ka abin dong okwano Bibul weng i kit man, O, atir onen maler kede rwome matwal! Anongo gin ma abedo agoyo lok pa Bibul botu. Agamo wiya ni kare 7 ogiko i 1843. Kin dong, abino i ceng 2300; gi okelo an i tam acel keken; ento pe onongo abedo ki tam me nongo kare ma Lalaro obino, ki pe atwero yie ne; ento ler odujo an ki twero matek tutwal, enteni pe angeyo ngo me timo. Kombedi, aporo ni, myero aket ki spurs ki breeching; pe abi wot med loyo Bibul, ki pe abi bedo i cogo pa en. Gin weng ma Bibul pwonyo, abi rwate kwede. Ento pud tye lok mogo ma pe atwero angeyo.

Man obedo pi kitne me wil me kwedo Bibul. I kare mapat, en owaco kit ma en otimo me miyo ter i ngec pa coc ma tye i wang wa—ngec pa ‘the daily.’ ‘Acoyo anyim,’ en owaco, ‘ci pe anongo kit mukene ma onwangone iye, ka woko i Daniel keken. Ci abwoko lok magi ma tye ki kube ki en, “kwanyo woko.” “En obi okwanyo woko the daily,” “ki cawa ma the daily bikwanyone woko,” kacel. Acoyo anyim, ci aparo ni pe abinongo mere i coc man; lacen abino i 2 Thessalonika 2:7-8. “Pien misteri me tim marac dong tye katime; en kende ma kombedi gengo, obi mede gengo, nyo i kare ma kikwanyone woko ki yo, ci ka kamano, ngat marac bino nyutu woko,” kacel. Ci ka abino i coc meno, oy, kit ma adiera onen kler ci maber madit! Kany en! en aye “the daily”! Ber, kombedi, ngo ma Paul tumo i “en ma kombedi gengo,” onyo ma

ogengo? I “ngat me laco,” ki “ngat marac,” Popery kityeko tumone. Ber, ngo ma gengo Popery me nyutu? En aye Paganism; ber ento, “the daily” myero romo Paganism.’ William Miller, Apollos Hale, The Second Advent Manual, 65, 66.

Labongo ngec ni “the daily” i Kitap pa Daniel obedo lamal pa paganism, Miller bin bedo tek pi yubo kaka ma ocweyo yubu me poro iye. “The daily” onen abicel i Kitap pa Daniel, ki kare ducu, gin ma bino pire piny iye obedo lamal pa twero pa Papa. Adwogi ma nyutu atir ni “the daily” i Kitap pa Daniel en aye paganism, tye i moko pa Paulo bot jo Tesalonika. Tye kany acel ikom koyo ma tek loyo i Lok pa Nyasaye, pien kany Paulo cimo atir ni jo ma pe hero adwogi bin kicwalo botgi gonyo ma tek. Adwogi ma kiweyo ki hapo i moko pa Paulo bot jo Tesalonika obedo nyutu pa rwom pa paganism ki twero pa Papa; ki itur adwogi en, en aye miyo atir ni gonyo ma tek obedo lareme me tur woko eni.

Wan bimedo kwede lok man i coc ma anyim.

Ndzotokani, mi ti langa; lila ni, mi lila: bati ba lilevi, kasi a wu la mwalwa; ba yenda-yenda, kasi a wu la bikumi bya makasi. Ne Mfumu me sukula na zulu yinu mpeve ya tulu ya nene, mpe me kanga meso ma yinu: baprofete mpe bayangeli ba yinu, bamonikisi, yandi me bafwika. Mpe mona-mambu ma nyonso me kuma na beno bonso maloba ma mukanda mosi ya kukangama, yina bantu ke pesa na muntu ya mayele, na kutuba nde, Tanga yayi, nlemvo; mpe yandi ke tuba nde, Mono lenda ko; sambu me kangama. Mpe mukanda ke pesama na yandi yina kele ve na mayele ya kutanga, na kutuba nde, Tanga yayi, nlemvo; mpe yandi ke tuba nde, Mono zaba kutanga ve. Yango wana Mfumu tubaka nde, Sambu bantu yayi ke belama pene-pene na mono na munoko na bau, mpe na bikoba bya bau ba ke pesa mono lukumu, kasi bantima ba bau me katuka ntama na mono, mpe boma na bau na ntwala na mono kele ya kulonguka na misiku ya bantu: Yango wana, tala, mono ta sala kisalu ya ngitukulu na kati ya bantu yayi, ee, kisalu ya ngitukulu mpe ya kuyituka: sambu ndwenga ya bantu na bau ya mayele ta zimbana, mpe mayele ma bantu na bau ya mayele mingi ta bumbama. Mawa na baoyo ke sosa na malembe ya mudindu kubumba lukanu na bau na Mfumu, mpe bisalu bya bau kele na mudidi, mpe ba ke tuba nde, Nani ke mona beto? mpe nani ke zaba beto? Kieleka, kubalula-balula kwa beno makambu na yintu na nsi ta talama bonso poto ya mupotolo: sambu kisalu lenda tuba na yandi yina salaka yo nde, Yandi salaka mono ve? to kima yina bo yidikaka lenda tuba na yandi yina yidikaka yo nde, Yandi vandaka ve na mayele? Yisaya 29:9–16.